

This Question Paper contains 7 printed pages.
(Sections - A, B, C and D)

Sl.No.

0107

06(S/D)

(MARCH, 2020)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

सूचनाई :

- 1) सुठे नमूने पढिही सघिजे, उन नमूने जवाब लिखिया वजनि ।
- 2) हिन सुवाली पेपर में कुलु चार A, B, C & D विभागु आहिनि, सुवाल नम्बर 1 कानि 29 आहिनि ।
- 3) सभेई सुवाल लाजिमी आहिनि । अन्दरूनी विकल्प दिनल आहिनि ।
- 4) सुवाल जे साजे पासे वारा अंग, उन जूं मार्कू देखारिन था ।
- 5) बीहक जे निशानियुनि, लिखिणी, भाषा शुद्धि, हाशी, सफाई वगैरह तरफ खासु ध्यान दिनो वेन्दो । सुवाल जा सोचे समुझी करे जवाब लिखिया वजनि ।
- 6) नओं विभागु नएँ पेज ते लिखियो वजे । सुवालनि जा जवाब नम्बरवार लिखिया वजनि ।

विभाग - A नसुर विभाग

1) हेठियां जोडा ठहिकाए लिखो :

[2]

‘अ’ विभाग

‘ब’ विभाग

(1) पराई पचर

- कहाणी

(2) ब्र नंढियूं आखाणियूं

- नाटक

(3) असांजे घर अचिजो

- लीलाराम परेमचंद

(4) ढाल

- कीरत महिरचंदाणी

2) हेठियनि सुवालनि जा जवाब हिक जुमिले में डियो :

[4]

(1) मंदर जी डाकण ते केरु वेठो आहे?

(2) जुवान जी आलस जो कहिडो नतीजो निकरंदो?

(3) सोनूअ पंहिंजी माउ सां आखिर में कहिडो वाइदो कयो?

(4) सरोज जे सरिर में छा जी कमी हुई?

3) हेठियनि सुवालनि जा जवाब थोरे में डियो :

[6]

- (1) गलती ऐं गुनाह में कहिड़ो फ़र्क़ु आहे?
- (2) बिनि पीदियुनि जे विच जी कड़ी कीअं काइमु रखी सधिजे थी?
- (3) बापूअ खे बरोदा जेल में छो मोकिलियो वियो?

या

- (3) शाह साहिब ससुईअ खे कहिड़ी हिदायत थो करे?

4) हेठियनि सुवालनि जा जवाब विस्तार सां लिखो :

[8]

- (1) सैर सफ़र मां कहिड़ा फाइदा आहिनि?
- (2) आम तोरि माणहुनि जी कहिड़ी बुछिड़ी आदत हूंदी आहे?

या

- (2) बिखारीअ शाहूकर अगियां पिहंजो कहिड़ो हालु बयांन कयो?

विभाग - B नज़म

5) हेठियनि सुवालनि जा जवाब हिक जुमिले में डियो :

[4]

- (1) मस्जिद तोड़े मंदिर में केरु आहे?
- (2) कहिड़नि माणहुनि पंहिजो जीवन सफ़लो कयो आहे?
- (3) हिमत हारण सां छा थो थिए?
- (4) औरत छा बणिजी आकास जी बुलंदियुनि खे छुही रही आहे?

6) डिनल कविता जूं सिटूं पुरियूं कयो :

[2]

कंहिंजी करियां खुशामद .....

..... बियो जग ठहियो त छा थियो ।

7) हेठियनि सुवालनि जा जवाब थोरे में डियो :

[6]

- (1) औरत कीअं ऐं कहिडे रूप में भोगियो आहे?
- (2) हिंदूस्तान जे मथां कुदिरत जी महर कीअं आहे?
- (3) जुल्म जूं जंजीरूं टोरण लाइ असां खे छा करण घुरिजे?

या

- (3) शाइर परमात्मा जो वासो किथे किथे पसे थो?

8) हेठियनि सुवालनि जा जवाब विस्तार सां लिखो :

[8]

- (1) अखयूं किअं कन्ह सां भेद न थयू कनु?
- (2) हिंदूस्तान जो हर तहेवार आलिशान कीअं आहे?

या

- (2) मालिक जी महर सां कहड़ा करिशमा थयन था?

विभाग - C व्याकरण

घुरिबल जवाब लिखो :

9) हेठि डिनल लफ़्जनि जी हिजे सुधारियो ।
मुलाकात, फ़कीरी

[1]

10) हेठि डिनल लफ़्जनि जी संधी छडायो । मिलायो ।
एकांत, महा + आत्मा

[1]

11) हेठि डिनल जुमले मां इस्म मुजकर गोलिहयो
मूंखे घुमण डाढो वणंदो आहे ।

[1]

- 12) हेठि डिनल लफ़्ज़ जो समास सुजाणो धीन बंदू [1]
- 13) 'मुलक' लफ़्ज़ जी सही हम माना वारो लफ़्ज़ गोल्हियो । [1]
- (1) देश
- (2) परदेश
- (3) घर
- 14) हेठि डिनल लफ़्ज़ जो ज़िद लिखो : [1]
- झूनो, मुश्किल
- 15) हेठि डिनल लफ़्ज़ जो अलंकार सुजाणो । [1]
- (1) कुतुब मिनार आकाश खे छुहे थो ।
- (2) रुस्तम जो सीनो उक जियां सख्त हो ।
- 16) 'ढगो बांगुर वहण' इस्तिलाह जी दुस्तुत माना गोल्हियो । [1]
- (1) गुसे में अचणु
- (2) तमाम घणो पोरियो करणु
- (3) घटि कम करणु
- 17) हेठि डिनल पहाके जो मतलबु समझायो । [1]
- 'उहो सोनु धोरियो जो कन छिने'

- 18) लफ़्ज़नि जे मेड़ लाइ हिकु लफ़्जु लिखो । [1]
'जेको बिए जे धरि वजे'
- 19) हेठि डिनल लफ़्ज़नि जी इस्म ज़ानि लिखो । [1]
उदास, अमर
- 20) हेठि डिनल लफ़्ज़ जो प्रयोग सुआणो । [1]
- छोकरी अंब खाए थी ।
- बाग़ में घुमिबो आहे ।
- 21) हेठि डिनल जुमला फेरायो । [1]
- मां बाज़ार वेंदसि (नाकारी जुमिलो ठाहियो)
- 22) हेठि डिनल जुमिलनि मां मुफिरद, मरकब ऐं मरतब जुमिला सुआणो । [1]
- घोड़े शींह खे डिठो ऐं भजी वियो ।
- हू किताब पढ़े थो ।
- 23) हेठि डिनल जुमिलनि जा ज़मान सुआणो । [1]
- मोहन खतु लिखे थो ।
- मुरिली रीटा जे घर वेंदो
- 24) हम उचारी लफ़्ज़नि जी माना में तफ़ावत ज़ाणायो । [1]
आला - आला, हाल - हाल

विभाग - D नज़म

- 25) हेठि डिनल पहाको विस्तार सां समझायो : (को ब हिक) [4]
- (1) “जीऊ खुशि त जहान खुशि”
- (2) “उस्ताद जी मार, बार जी संवार”
- 26) तंवाजे शहर में मल्हायल नवरात्री महाउत्सव जो डिनलु अहिवालु पंहिंजनि लफ़्जनि में लिखो : [4]
- 27) तंवाजे स्कूल में मल्हायल 26 जनवरी जो अहिवालु पंहिंजे दोस्त खे खत जरीए जाणायो : [4]
- 28) हेठि डिनल टुकुर पढ़ी उन जे हेठां डिनल सुवालनि जा जवाब लिखो : [4]

इन्सान खे के न के हक मिल्यल आहिनि त उन सां गडु जवाबदारियूं या फर्ज बि आहिनि । हक बेशक माणजनि त फर्ज अदाई बि खुशीअ सा करण जुगाए । माउ पीउ बारिन जी परधोर लहनि था ऐं अंगल आरा सहनि था त बार जो बि फर्ज आहे साणनि प्यार ऐं अदब सा हलनि संदनि आज्ञा मजीन ऐं दिल व जानि सां संदनि शेवा कनि ।

स्कूल में मास्तर साहिब सिख्या था डियनि जंहिं वसीले इल्मु ऐं अकुलु पडपे थो । शार्गिदनि जो फर्जु आहे न दिल लाए पढ़ी, मास्तरनि जो अदब रखनि, इन्तजाम ऐं जाबते सां वरितनि, सफाईअ ऐं सुठाईअ जो लछण धारिनि तंहिं खां सवाह स्कूल खे पवित्र आस्थान समझी, उन खे साफ सुथिरो रखनि ऐं अहिड़ी तरह हलनि जो संदनि नालो निकिरे ऐं स्कूल जो पिणि । इन जो मदर शार्गिदनि तोडे मास्तरनि ते आहे । बद फज़ीलती, कूड़, चोरी, कापी करण, चुगली हणणु, स्कूल जा कम न करणु, गार गंद डियणु, विढण ऐं झगिडा करणु, बुरियूं आदतूं आहिनि, जिनि खां खेनि किनारो करणु घुरिजे ।

सुवाल :-

- (1) पंहिंजे बार जे बारे में माउ पीउ छा था कनि?
- (2) बार खे माउ पीउ सां कीअ वरितणु घुरिजे?
- (3) शार्गिदनि जो फर्ज कहिड़ो आहे?
- (4) बुरियूं आदतूं कहिड़ियूं आहिनि?

29) हेठि डिनल टिपन जे आधार ते अटकल 200 लफ़जनि में मज़मून लिखो :- (को ब हिक)

[8]

(1) मुंहिजो प्यारो डिण

- भारत में डिण
- डिण सभ्यता जी निशानी
- मल्हाइण जो तरीको
- आनंदु मानणु
- ग़लत रस्मुनि सां नुक्सानु
- इन्सान जो फर्जु

(2) जेकडहिं मां डाक्टर हुआं

- डाक्टर बगिजण जी तमना
- बीमारनि जो सुठो इलाजु
- गोडनि में शेवा जो कमु करणु
- मालहुनि जी शेवा जो आर्दशु

***

29) हेठि डिनल टिपन जे आधार ते अटकल 200 लफ़ज़नि में मज़मून लिखो :- (को ब हिक)

[8]

(1) मुंहिजो प्यारो डिण

- भारत में डिण
- डिण सभ्यता जी निशानी
- मल्हाइण जो तरीको
- आनंदु मानणु
- गलत रस्मुनि सां नुक्सानु
- इन्सान जो फर्जु

(2) जेकडुहिं मां डाक्टर हुआं

- डाक्टर बगिजण जी तमना
- बीमारनि जो सुठो इलाजु
- गोडनि में शेवा जो कमु करणु
- मालहुनि जी शेवा जो आदर्शु

ॐॐॐ

This Question Paper contains 08 printed pages.
(Sections - A, B, C & D)

Sl.No.

0107

06(S/A)

(MARCH, 2020)

Maximum Marks : 80]

[Time : 3 Hours

سوچنائون :

- (1) سٺي نموني پڙهي سگهجي ، اُن نموني جواب لکيا وڃين.
- (2) هن سوالِي پيپر ۾ ڪل چار A, B, C & D وياڳ آهن، سوال نمبر 1 کان 29 آهن.
- (3) سڀيئي سوال لازمي آهن. اندروني وڪلپ ڏنل آهن.
- (4) سوال جي ڪا به پاسي وارا انگ ، اُن جون مارڪون ڏيکارين ٿا.
- (5) بيهڪ جي نشانين ، لکڻي ، پاشائڻدي ، حاشي ، صفائي وغيره طرف خاص ڌيان ڏنو ويندو سوال جا سوچي سمجهي ڪري جواب لکيا وڃين .
- (6) نئون وياڳ نئين پيچ تي لکيو وڃي . سوالن جا جواب نمبر وار لکيا وڃين.

وياڳ A نثر وياڳ

[2]

(1) هيٺيان جوڙا ٺهڪائي لکو:

'ب' وياڳ

'الف' وياڳ

- (1) پرائي پچر - ڪهائي
- (2) به ننديون آڪائيون - نا ٿڪ
- (3) اسانجي گهراچجو - ليلارام پر ڀمچند
- (4) ڍال - ڪيرت مهرچنداڻي

(P.T.O.)

VCF31

1

S-1003

S-1003

[4] (2) هيٺين سوالن جا جواب هڪ جملي ۾ ڏيو:

- (1) مندر جي ڏاڪڻ تي ڪير وٺيو هو؟
- (2) جوانن جي آلس جو ڪهڙو نتيجو نڪرندو؟
- (3) سونو پنهنجي ماءُ سان آخر ۾ ڪهڙو واعدو ڪيو؟
- (4) سروج جي سرير ۾ ڇا جي ڪمي هئي؟

[6] (3) هيٺين سوالن جا جواب ٿوري ۾ ڏيو:-

- (1) غلطي ۽ گناهه ۾ ڪهڙو فرق آهي؟
- (2) ٻن پيڙهين جي وچ جي ڪڙي ڪيئن قائم رکي سگهجي ٿي؟
- (3) ٻاپوءَ کي بروڊا جيل ۾ ڇو موڪليو ويو؟

يا

(3) شاهه صاحب سٺي ۽ ڪي ڪهڙي هدايت ٿو ڪري؟

[8] (4) هيٺين سوالن جا جواب وستار سان لکو:

- (1) سير سفر مان ڪهڙا فائدا آهن؟
- (2) عام طور ماڻهن جي ڪهڙي پڇڙي عادت هوندي آهي؟

يا

(2) بڪاري ۽ شاهو ڪار اڳيان پنهنجو ڪهڙو حال بيان ڪيو؟

وياڳ B نظم وياڳ

[4] (5) هيٺين سوالن جا جواب هڪ هڪ جملي ۾ جواب لکو :-

- (1) مسجد توڙي مندر ۾ ڪير آهي؟
- (2) ڪهڙن ماڻهن پنهنجو جيون سڦلو ڪيو آهي؟
- (3) همت هارڻ سان ڇا ٿو ٿئي؟
- (4) عورت ڇا بڻجي آڪاش جي بلندين کي چهي رهي آهي؟

[2] (6) ڏنل ڪوٽا جون سٽون پوريون ڪريو :-

ڪنهنجي ڪريان خوشامدر -----

----- پيو جڳهه نهيو ته ڇا ٿيو.

[6] (7) هيٺين سوالن جا جواب ٿوري ۾ ڏيو :-

- (1) عورت ڪيئن ۽ ڪهڙي روپ ۾ پيو گيو آهي؟
- (2) هندستان جي مٿان قدرت جي مهر ڪيئن آهي؟
- (3) ظلم جون زنجيرون توڙڻ لاءِ اسان کي ڇا ڪرڻ گهرجي؟

يا

- (3) شاعر پر ما تما جو واسو ڪٿي ڪٿي پسي ٿو؟

[8] (8) هيٺين سوالن جا جواب وستار سان ڏيو :

(1) آڪيون ڪيئن ڪنهن سان پيدائڻيون رکن؟

(2) هندستان جو هر تهوار ڪا ليشان ڪيئن آهي؟

يا

(2) مالڪ جي مهر سان ڪهڙا ڪر شما ٿين ٿا؟

ويآڳ C وياڪرڻ وياڳ

گهريل جواب لکو:

[1] (9) هيٺ ڏنل لفظن جي هجي سڌاريو :

ملاڪات , فڪيري

[1] (10) هيٺ ڏنل لفظن جي سنڌي ڇڏايو ملايو :

ايڪانت , مها + آتما

[1] (11) هيٺ ڏنل جملي مان اسم مصدر ڳولهيو :

مون کي گهمڻ ڏاڍو وڻندو آهي .

[1] (12) هيٺ ڏنل لفظ جو سماس سڃاڻو. 'ڌين بندو.'

[1] (13) 'ملڪ' لفظ جو صحيح هم معنيٰ وارو لفظ ڳولهيو :

(1) ديش

(2) پرديش

(3) گهر

S-1003

[1] (14) هيٺ ڏنل لفظن جا ضد لکو:

جهونو , مشڪل

[1] (15) هيٺ ڏنل لفظ جو انڪار سڃاڻو:

(1) - قطب منار آڪاش کي چهي ٿو.

(2) - رستم جو سڀنيورڪ جيان سخت هو.

[1] (16) 'ڊگهي وانگر وهڻ' اصطلاح جي درست معنيٰ ڳولهيو:

(1) غصي هر آڇڻ

(2) تمام گهڻو پورهيو ڪرڻ

(3) گهٽ ڪم ڪرڻ

[1] (17) هيٺ ڏنل پهاڪي جو مطلب سمجهايو

”اهو سون گهوريو جو ڪن چئي.“

[1] (18) لفظن جي ميٽالاءِ هڪ لفظ لکو:-

”جيڪو ٻئي جي گهر وڃي“

[1] (19) هيٺ ڏنل لفظن جي اسم ذات لکو:-

اُداس , اُمر

[1] (20) هيٺ ڏنل جملي جو پر يوگه سڃاڻو:-

- چوڪري انب ڪا ٿي ٿي.

-باغ هر گهنبو آهي.

(21) هيٺ ڏنل جملا ڦيرايو :- [1]

- مان بازار ويندس . (ناڪاري جملو ٺاهيو)

- تا جمل سندس عمارت آهي (عجبي جملو ٺاهيو)

(22) هيٺ ڏنل جملن مفرد ، مرڪب ۽ مرتب جملا سڃاڻو. [1]

- گذر شينهن کي ڏٺو ۽ پڇي ويو.

- هو ڪتاب پڙهي ٿو.

(23) هيٺ ڏنل جملن جا 'زمان' سڃاڻو. [1]

- موهن خط لکي ٿو.

- مرلي ، ريتا جي گهر ويندو.

(24) هم اُچاري لفظن جي معنيٰ ۾ تفاوت ڄاڻايو :- [1]

اعليٰ - آلا ، هال - حال

وياک D شناخت

(25) هيٺ ڏنل ٻهاڪو وستار سان سمجهايو :- (ڪوبه هڪ) [4]

(1) "جيءَ خوش ته جهان خوش"

(2) "اُستاد جي مار، ٻار جي سنوار"

S-1003

(26) توها نجي شهر ۾ ملهايل نوراتري مها اُتسو جو احوال پنهنجي لفظن ۾ لکو :- [4]

(27) توها نجي اسڪول ۾ ملهايل 26 جنوري جو احوال پنهنجي دوست کي خط دوران ڄاڻايو : [4]

(28) هيٺ ڏنل نثر جو ٽڪر پڙهي ان جي هيٺان ڏنل سوالن جا جواب لکو :- [4]

انسان کي ڪي نه ڪي حق مليل آهن ته ان سان گڏ جوابداري يا فرض به آهن حق بيشڪ ماڻجن ته فرض

آدائي به خوشيءَ سان ڪرڻ چڱائي. ماءُ پيءُ ٻارن جي پرگهور لهن ٿا ۽ انگل آراسهن ٿا ته ٻار جو به

فرض آهي ته ساڻن پيار ۽ آداب سان هلن ، سندن آڳاٽين ۽ دل و جان سان سندن شيواڪن .

اسڪول ۾ ماستر صاحب سکيا ٿا ڏين جنهن وسيلي علم ۽ عقل پڙهي ٿو. اهو احسان ڪو جهڙو تهڙو ڪو

نهئي. شاگردن جو فرض آهي ته دل لائي پڙهن ، ماسترن جو ادب رکن ، انتظام ۽ ضابطي سان ورتن ، صفائي

۽ سنائيءَ جو لچڻ ڌارين ، تنهن کانسواءِ اسڪول کي پوتر آستان سمجهي ، ان کي صاف سترو رکن ۽

اهڙي طرح هلن جو سندن نالو نڪري ۽ اسڪول جو مدار پڻ شاگردن توڙي ماسترن تي آهي بي فصيلتي ،

ڪوڙ ، چوري ، ڪا پي ڪرڻ ، چغلي هڻڻ ، اسڪول جا ڪم نه ڪرڻ ، گارگنڊ ڏيڻ ، وڙهڻ ۽ جڳهڙا ڪرڻ

بر يون عادتون آهن ، جن کان کين ڪنارو ڪرڻ گهرجي.

سوال :-

(1) پنهنجي ٻار جي باري ۾ ماءُ پيءُ ڇا ٿا ڪن ؟

(2) ٻار کي ماءُ پيءُ سان ڪيئن ورتڻ گهرجي ؟

(3) شاگردن جو فرض ڪهڙو آهي ؟

(4) بر يون عادتون ڪهڙيون آهن ؟

(29) هيٺ ڏنل ٽين جي آڌار تي اٽڪل 200 لفظن ۾ مضمون لکو: (ڪوبه هڪ)

21

(1) منهنجو پيارو ڏڻ

- ڀارت ۾ ڏڻ

- ڏڻ سڀيتا جي نشاني

- ملهائڻ جو طريقو

22

- آند ماڻڻ

- غلط رسمن سان نقصان

- انسان جو فرض

23

(2) جيڪڏهن مان ڊاڪٽر هجان

- ڊاڪٽر بڻجڻ جي تمنا

- بيمارن جو سٺو علاج

24

- ڳوٺن ۾ شيوا جو ڪم ڪرڻ

- ماڻهن جي شيوا جو آدرش.

25

